

Mesto Prešov opäť upozorňuje na nebezpečný únik sol'anky

Mestu Prešov hrozí ekologická havária. Dlhodobým prehliadaním a neriešením problému s únikom sol'anky z vrtov v dobývacom priestore Prešov I. – Solivary zo strany štátu sa stav neustále zhoršuje. Primátorka mesta Prešov Andrea Turčanová zvolala pracovné stretnutie na mieste, aby opäť upozornila na potrebu akútneho riešenia situácie. Mesto Prešov opakovane upozorňuje na problémy na ložisku soli Prešov – Sol'ná Baňa, nakoľko nejde len o potenciálnu, ale reálnu hrozbu. V dobývacom priestore Prešov I – Solivary dochádza k nepriaznivým ekologickým vplyvom na životné prostredie, a to výtokmi sol'anky z jednotlivých vrtov na povrch. Dobývací priestor sa navyše nachádza pri obytnej zóne, preto je nevyhnutné túto situáciu naliehavo a urgentne riešiť. V prípade, že sa čoskoro nezačne s likvidáciou banských diel, môže dôjsť k rozsiahlej ekologickej havárii, a to: úniku sol'anky spoza pažníc vrtov, aj zo samotných vrtov do terénu a devastácia terénu, pri vysokom tlaku vo vrte dôjde k úniku sol'anky aj po tektonických poruchách, k namoknutiu nadložných hornín a deštrukcii terénu, k vytekaniu sol'anky do vodných tokov a devastácia flóry a fauny (Teriakovský potok, Šalgovský potok, rieky Sekčov a Torysa), pri vysokom tlaku vo vrtoch je reálny predpoklad, že dôjde k ďalšiemu prepájaniu kaverien (vylúhovaných priestorov vrtov) v podzemí a môže dôjsť aj k ich prepojeniu so šachtou Leopold. V takomto prípade dôjde k poškodeniu tohto banského diela, ktoré je evidované ako národná kultúrna pamiatka, v neposlednom rade môže dôjsť aj k ohrozeniu života, zdravia a majetku občanov, vzhľadom na to, že pozemky v dobývacom priestore vlastní fyzické osoby. „Na problém vytekania sol'anky z vrtov na povrch som opätovne upozorňovala už predošlú vládu. Mnohé rokovania s vtedajším prezidentom Kiskom či vtedajším premiérom Ficom však nepriniesli reálne a efektívne riešenie tohto problému. Vrty sú skorodované, pôda sa postupne prepadáva a na tomto mieste naozaj hrozí ekologická havária. Je nutné túto situáciu okamžite riešiť, preto sa opäť obraciam na príslušné štátne inštitúcie, aby boli súčinné a pomohli mestu Prešov jednak ochrániť zdravie a majetok občanov, ako aj zabrániť deštrukcii terénu a samotnej národnej kultúrnej pamiatky,“ uviedla primátorka mesta Prešov Andrea Turčanová. Ložisko kamennej soli Prešov – Sol'ná Baňa bolo známe už v dávnej minulosti. Prvotné využívanie slaných prameňov v 9. – 10. storočí prešlo v 16. storočí k dobývaniu soli banským spôsobom. Začiatkom 20. storočia sa postupne prešlo od podzemného lúhovania k lúhovaniu soli vrtmi z povrchu. Od roku 2010 sa v dobývacom priestore Prešov I. – Solivary nevykonáva žiadna banská činnosť. Napriek zabezpečeniu hlavných banských diel – vrtov však dochádza v súčasnosti k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie, a to výtokmi sol'anky z jednotlivých vrtov na povrch. Úniky sol'anky z vrtov sú spôsobené jednak koróziou hláv vrtov, poškodzovaním hláv vrtov, ako aj procesmi, ktoré aj naďalej prebiehajú vo vylúhovaných priestoroch vrtov. Deformácia vylúhovaných kavern bude i naďalej pokračovať, tlak vo vrtoch bude naďalej stúpať, čo povedie až k deštrukcii nadložia ložiska a deštrukcii terénu.